

SIIRT İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

2020

ORTAOKUL

26 - 30 EKİM

7

ÖDEU TAKİP SİSTEMİ

KAZANIM : SB.7.2.1 Tarihsel olay ve yorumlara dayanarak Osmanlı Devleti'nin siyasi güç olarak ortaya çıkış sürecini ve bu süreci etkileyen faktörleri açıklar.

OSMANLI DEVLETİNİN KURULUŞ DÖNEMİ (1299-1453)

Kuruluş dönemi Osman Beyin bağımsızlığını ilan etmesiyle ile başlayıp İstanbul'un Fethi ile sona erer.

Osman Gazi 2) Orhan Gazi, 3) I. Murat 4) I. Bayezid(Yıldırım), 5) I. Mehmet(Çelebi) , 6) II. Murat

Osman Gazi Dönemi(1299-1326) 1299'da bağımsızlığını ilan ederek Osmanlı Devletini kurmuştur.(Kurucu)

- ❖ İlk Osmanlı bakır parasını(Mangır) basmıştır.
- ❖ **Koyunhisar Savaşı:** ilk Osmanlı – Bizans savaşı → Osmanlı kazandı.
- ❖ Bursa'yı kuşatmış ancak kuşatma sırasında ölmüştür.

Orhan Gazi Dönemi(1326-1362) Bursa alınarak başkent yapılmıştır. İzmit ve İzmit alınmıştır.

- Karesioğulları Beyliği alındı ve Osmanlının ilk kez donanması olmuştur.(Alınan İlk Beylik)
- Çimpe Kalesi alındı.Karamürsel'de ilk tersane kurulmuştur.(**Tersane:** Gemilerin yapıldığı yerdir.)
- **"Maltepe(Palekanon) Savaşı"** ile Bizans yenilmiştir.İlk Osmanlı gümüş parası(Akçe) basılmıştır.
- ❖ İzmit'te ilk Osmanlı Medresesi kurulmuştur.(Süleyman Paşa Medresesi)
- ❖ **"Divan-ı Hümayun"** kurulmuştur. İlk düzenli ordu olan **"Yaya ve Müsellem"** ordusu kurulmuştur.

I. Murat Dönemi(1362-1389)"Sazlıdere Savaşı" ile Edirne alındı.(Daha sonra başkent yapıldı.)

- Haçlılarla ilk savaş olan **"Sırpsındığı Savaşı"** yapıldı. → Osmanlı kazandı.
- Haçlılar **"I. Kosova Savaşı"** ile bir kez daha yenildi.(İlk kez top kullanılmıştır.)
- İlk Sadrazamlık, Kazaskerlik(Askerlerin yargıcı), Defterdarlık(Maliye Bakanlığı) makamları kurulmuştur.
- **"Yeniçeri Ocağı"** kuruldu. **"Tımar Sistemi"** uygulanmıştır.
- **"Pençik Sistemi"** ilk kez uygulanmaya başlandı.(Gayrimüslim çocukların 5'te 1'i eğitilip orduya alınması)

I. Bayezid(Yıldırım) Dönemi(1389-1402)İstanbul'u kuşatan ilk Osmanlı padişahıdır. → Son kuşatmada **"Anadolu Hisarını"** yaptırmıştır.

- Beyliklerin çoğunu alarak ilk kez **"Anadolu Türk Siyasal"** birliğini büyük ölçüde sağlamıştır.
- Haçlılarla **"Niğbolu Savaşı"** yapılmış ve Osmanlı kazanmıştır.

Ankara Savaşı(1402) → Timur Devleti kazandı.

- Osmanlı 11 yıllık Fetret Devrine girmiştir.(Devlet 11 yıl hükümdarsız kalmıştır.)

Fetret Devri(1402-1421)

- Osmanlı tarihinde Ankara Savaşında Yıldırım Bayezid'in Timur'a esir düşmesiyle Osmanlı Devletinin 11 yıl hükümdarsız kaldığı döneme Fetret Devri denir.
- Mehmet Çelebi kardeşlerini yenerek tahta geçmiş ve Fetret Devri sona ermiştir.

I. Mehmet(Çelebi)(1413-1421)

- Fetret Devrine son verip Osmanlı'yı dağılmaktan kurtardığı için II. kurucu sayılır.
- Anadolu Türk Siyasal birliğini sağlamaya çalışmıştır.
- “Şeyh Bedrettin İsyanı” çıkmıştır.(Osmanlıda ilk isyandır.)“Düzmece Mustafa İsyanı” yaşanmıştır.

II. Murat(1421-1451)

- “Düzmece Mustafa İsyanı” ve “Şehzade Mustafa İsyanı” yaşanmıştır.
- Macarlarla “Edirne-Segedin Antlaşması” yapılmıştır. “Varna Savaşı” ile Haçlıları yenilmiştir.
- II. Murat “II. Kosova Savaşı” ile Haçlıları büyük bir yenilgiye uğratmıştır.

SORULAR

A) Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri doldurunuz.

İSTANBUL- BİZANS- FETRET DEVRİ- AKDENİZ- KOYUNHISAR- MEHMET ÇELEBİ- II. KOSOVA- A. SELÇUKLU

- 1) Osman Bey, ... Devleti'nin iyice zayıflaması üzerine 1299'da bağımsızlığını ilan etmiştir.
- 2) Osmanlı Devleti ile Bizans arasında yapılan ilk savaş, ... Savaşıdır (1364).
- 3) Avrupalıların Osmanlıyı Balkan topraklarından atma ümidi ..... Savaşı(1448) ile tükenmiştir.
- 4) 1402 Ankara Savaşından sonra Osmanlıda padişahsız geçen 11 yıllık döneme .....adı verilir.
- 5) Osmanlı devletinin son başkenti ..... olmuştur.

B) Aşağıdaki tablodaki açıklamaları okuyup karşısındaki kutuya hangi padişah olduğunu aşağıdaki kutudan seçerek yazınız

Osman Bey / Orhan Bey / I. Murat / Yıldırım Bayezid / Çelebi Mehmet		
BİLGİLER		PADİŞAH
1. Ankara Savaşında Timur'a yenilip esir düşen padişaktır.	⇒	
2) Bursa'yı fetheden ve başkenti buraya taşıyan padişaktır.	⇒	
3) I. Kosova Savaşı'nda Haçlıları yendi ancak bu savaşta şehit edildi.	⇒	
4) Osmanlı Devletinin ilk bakır parasını basmıştır.	⇒	
5) Fetret devrine son verdi.	⇒	

SOSYAL BİLGİLER	D	Y
♣ Karesioğulları Beyliği'nin alınmasıyla hazır bir donanma sahibi olundu.		
♣ Osmanlı Tarihinde İstanbul'u ilk kez II. Mehmet (Fatih) kuşatmıştır.		
♣ Osmanlı Devletinin ilk başkenti Konya'dır.		
♣ İlk düzenli ordu, Divan-ı Hümayun, İlk medresenin kurulması Osmanlı'nın devletleşme çabalarıdır.		
♣ Osmanoğulları Anadolu Selçuklu Devletinin bir uc beyliğiydi.		
♣ Osmanlılar Kınık Boyuna mensuptur.		

C) Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına "D" yanlış olanların başına "Y" yazınız.

D) Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları cevaplayınız

1: Osmanlı Devleti'nin Rumeli'de edindiği ilk toprak hangisidir?

- A: Anadolu Hisarı   B: Rumeli Hisarı
C: Karacahisar Kalesi   D: Çimpe Kalesi

2: Aşağıdaki beyliklerden hangisini Osmanlı Devletine katılmasıyla Osmanlı Devleti ilk kez donanma sahibi olmuştur?

- A: Germiyoğulları   B: Karesioğulları
C: Candaroğulları   D: Germiyoğulları

3: Osmanlılarda savaşlardan elde edilen esirler ve Hristiyan ailelerden gönüllü olarak alınan gençler Anadolu'ya getirilerek müslümanlaştırılıp Türk kültürü ile yetiştirilmiştir. Bunlardan askeri yeteneği olanlar Acemioğlanlar Ocağı'na, en yetenekliler ise sarayda özel eğitime alınmışlardır. Eğitimi bitenler önemli memurluklara atanmışlardır

Bu uygulama aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olamaz?

- A:** Hristiyan gençlerin devşirildiği
- B:** Sarayda devlet kadrolarına yönelik eğitim verildiği
- C:** Devşirme Sisteminin Tımar Sisteminden daha çok uygulandığı
- D:** Devşirme sistemiyle asker ihtiyacının karşılandığı

4: Osmanlı Devleti fethettiği yerlerde halka baskı yapmamış, gelenek, inanç ve yaşantılara saygı göstermiştir. Halka tam bir özgürlük sağlamıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin fethettiği bölgelerde kalıcı olması aşağıdakilerden hangisine bağlanabilir?

- A:** Orduya önem vermesi
- B:** Ekonomisini güçlü tutmaya çalışması
- C:** Devşirme Sisteminin uygulanmasına
- D:** Adaletli ve hoşgörülü olmasına

5: Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nin kuruluş ve yükselişini kolaylaştırmamıştır?

- A:** Bizans'ta taht kavgalarının olması
- B:** Anadolu'daki beylikler arasında çatışmaların olması
- C:** Anadolu ve Balkanlarda güçlü bir devletin olmaması
- D:** Papanın kışkırtmasıyla Anadolu'ya sık sık saldırıların olması

CEVAP ANAHTARI

<u>MATEMATİK</u>	<u>TÜRKÇE</u>	<u>FEN</u>	<u>SOSYAL</u>	<u>DİN KÜLT)</u>	<u>İNGİLİZCE</u>
1) C	1) D	1) D	<u>A kısmı:</u>	1) A	1) B
2) A	2) B	2) C	1: Bizans	2) C	2) D
3) C	3) A	3) Hücre -->	2: Koyunhisar	3) B	3) C
4) A	4) C	Doku -->	3: II. Kosova	4) C	4) A
5) D	5) B	Organ-->	4: Fetret	5) C	5) A
6) C	6) A	Sistem --	5: İstanbul	6) C	6) D
7) D	7) C	>Organizma	<u>B kısmı:</u>	7) D	7) A
8) A	8) A	4) 3	1: Yıldırım	8) A	8) C
9) C	9) B	numaralı	Bayezid	9) B	9) C
10) C	10) D	ifade	2: Orhan	10) C	10) B
11) A	11) B	5) B	3: Murat	11) D	11) C
12) D	12) B	6) D	4: Osman	12) B	12) A
13) B	13) C	7) D	5: Çelebi	13) A	13) D
14) D	14) C	8) B	Mehmet	14) C	14) A
15) B	15) C	9) C	<u>C kısmı:</u>	15) D	15) B
16) A	16) B	10-B	1:D 2:Y 3:Y 4:D	16) C	16) C
17) C	17) A	11) D	5:Y	17) D	17) D
18) C	18) A	12) C	<u>D kısmı:</u>	18) C	18) B
19) D	19) B	13) C	1:D 2:B 3:C 4:D	19) D	19) E
20) A	20) D	14) C	5:D	20) C	20) A
		15) C			
		16) D			
		17) D			
		18) A			
		19) C			
		20) B			

EMEĞİ GEÇEN ÖĞRETMENLERİMİZ

AR-GE EKİBİ

MÜDÜR YARDIMCISI

FATİH SELİM TAN

MEHMET ZAKİR BEKLİM
BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENİ

SERVET SERCAN
EMİNE KAYA
FATMA MELİKE YAŞAR
REŞİT ELÇİ
MATEMATİK ÖĞRETMENİ

NECİM GÜL
TÜRKÇE ÖĞRETMENİ

ELİF KEZER PALA
SENEM ATUN
MÜSLÜM AKCAN
MÜŞERREF YILMAZ
FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMENİ

LEYLA YÜKSEK DÜZEN
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ

EMRE SADAK
KEMAL AKAR
MEHMET CAN
NEBAHAT ÇELİK
VİLDAN ERKOVAN
DİN KÜLT. VE AHLAK BİLG. ÖĞRETMENİ

ANIL BÜYÜKUNCU
İNGİLİZCE ÖĞRETMENİ